

SPIS TREŚCI

TOM I

WYKAZ WAŻNIEJSZYCH AKRONIMÓW	15
WSTĘP	23
ROZDZIAŁ I	
ZAGADNIENIA WSTĘPNE	31
1.1. Omówienie podstawowej i wykorzystanej literatury przedmiotu	31
1.2. Zbrodnie nacjonalistów ukraińskich w ujęciu liczbowym	49
1.3. Próba zdefiniowania przyczyn ludobójstwa dokonanego na Polakach na Wołyniu	62
1.4. Województwo wołyńskie – dzieje historyczne wraz z ogólnym opisem	71
1.4.1. Opis geograficzny	71
1.4.2. Powrót Wołynia do Polski od 1919 roku	73
1.4.3. Województwo Wołyńskie	82
1.4.3.1. Administracja terenowa, obszar i ludność	82
1.4.3.2. Odbudowa infrastruktury technicznej i społecznej po okresie wojennym. Zwalczanie partyzantki komunistycznej	91
1.4.3.3. Życie polityczne i społeczne	105
ROZDZIAŁ II	
FORMOWANIE SIĘ UKRAIŃSKIEGO RUCHU NACJONALISTYCZNEGO W LATACH 1920–1939	109
2.1. Powstanie Ukraińskiej Organizacji Wojskowej (UWO) i Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN)	109
2.2. OUN na Wołyniu w latach 1929 (1932)–1939	122
2.2.1. Powiatowe struktury i kadry OUN na Wołyniu w latach 1932–1935	130
2.2.1.1. Grupa Jerzego Kosacza	130
2.2.1.2. Powiatowe struktury OUN w latach 1932–1935	133
2.2.1.3. Działalność wywrotowa i organizacyjna ounowców	148
2.2.1.4. Liczba zwolenników OUN	151
2.3. OUN na Wołyniu w latach 1935–1939	153
2.3.1. Próba powołania KE OUN na Wołyniu w okresie 1936–1939	153
2.3.2. Ogólne warunki funkcjonowania OUN i jej powiatowych organizacji	157
2.3.2.1. Powiatowe organizacje OUN w latach 1935–1939	159
2.3.2.2. Szacunek liczebności ounowców na Wołyniu w latach 1935–1939	170
2.3.2.3. Działalność operacyjna ounowców	171
2.3.2.4. Policyjne akcje likwidacji konspiracji komunistycznej i ounowskiej	172
2.3.2.5. Próby organizacji oddziałów zbrojnych (m.in. „Wowky”)	181

ROZDZIAŁ III

FUNKCJONOWANIE OUN W PIERWSZYCH DWÓCH LATACH
II WOJNY ŚWIATOWEJ

185

3.1. Instrumentalne wykorzystanie nacjonalistów ukraińskich przez wywiad niemiecki na początku II wojny światowej	185
3.2. Próba odtworzenia struktur OUN w latach 1939–1941	209
3.3. Organizacja struktur OUN na Wołyniu (1939 – sierpień 1941). Pierwsza okupacja radziecka	214

ROZDZIAŁ IV

OUN i UPA NA CZĘŚCI TERYTORIUM PRAWOBRZEŻNEJ UKRAINY
W LATACH 1941–1954

221

4.1. Struktura i obsada kadrowa OUN w okresie od lipca 1941 r. do 1954 r.	221
4.2. Stronnicy Andrija Melnyka na Ukrainie	250

ROZDZIAŁ V

OUNOWSKI „MARSZ W MIEJSCU” NA WOŁYNIU W LATACH 1941–1942

255

5.1. Wojna niemiecko-radziecka i cywilna władza okupacyjna. <i>Reichskommissariat Ukraine</i>	255
5.1.1. Sprawy wsi. System gospodarki ziemią	262
5.1.2. Przemysł na okupowanym Wołyniu	263
5.2. Hitlerowski system SS i policji na Wołyniu	265
5.3. Niemieckie jednostki typu policyjnego i wojskowego na Wołyniu, w których szkolili się i służyli Ukraińcy	270
5.3.1. 5. szkoleniowy Pułk (5. <i>Feldausbildungs-Regiment</i>)	270
5.3.2. Szkoła policji w Klewaniu	272
5.3.3. Szkoła kadr policyjnych w Równem	272
5.3.4. <i>Ukrainische Hilfpolizei</i> (Ukraińska Policja Pomocnicza)	274
5.3.5. <i>Schutzmanschaften Bataillons</i> z Wołynia	275
5.3.5.1. <i>Schutzamnschaft Bataillon</i> 102	276
5.3.5.2. <i>Schutzmannschaft Bataillon</i> 103	277
5.3.5.3. Pozostałe <i>Schutzmannschaften Bataillons</i> (105, 101, 104, 114, 106 i 135)	278
5.3.5.4. <i>Polnisches Schutzmannschaften Bataillons</i> 202 i 107	279
5.3.6. <i>Hilfschutzmannschaften</i> – strażę obywatelskie, ukraińska samoobrona wiejska. Bojówki i oddziały terenowe	281
5.3.7. <i>Landdienst Ukraine (Landwirtschaft)</i> – jednostki (szkoły) gospodarcze na Wołyniu	291
5.4. <i>Schutzmannschaft Bataillon</i> 201	294
5.5. Tworzenie przez działaczy ukraińskich Latających Brygad i Zagonów. Początki działalności Tymisza Basiuka	296
5.6. Mało znane fakty z życia Dmytra Klaczkiwskiego	306
5.7. Wstydlivy dla ounowców z Wołynia rok 1942 – „marsz w miejscu”	314
5.8. Próba wznowienia działalności OUN na Wołyniu po jego zajęciu przez Wehrmacht	325

5.9. Czy na Wołyniu istniały struktury OUN pod kierownictwem Andrija Melnyka?	330
5.10. Struktura organizacyjna OUN na Wołyniu do czerwca 1943 roku	335
ROZDZIAŁ VI	
NA DRODZE DO POWOŁANIA DUŻEJ FORMACJI ZBROJNEJ PRZEZ NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH	347
6.1. Przesłanki do powołania przez nacjonalistów ukraińskich Ukraińskiej Wyzwoleńczej Armii na Wołyniu. Dojrzewanie koncepcji powołania na Wołyniu większej narodowej jednostki zbrojnej	347
6.2. <i>Ukrainisches Befreiungsheer</i> (Ukraińskie Wyzwoleńcze Wojsko)	348
6.2.1. Kwestia tożsamości UPA	352
6.3. Działalność zagonów partyzantki komunistycznej w 1942 roku	356
6.4. Jak agent Abwehry Maksym Borowець „kupował” czas na tworzenie UWA	364
6.5. Stosunek kierownictwa OUN do działalności partyzanckiej	371
6.6. Przyczyny powołania UWA i UPA w świetle poglądów nacjonalistów i historyków ukraińskich	375
ROZDZIAŁ VII	
UKRAIŃSKA WYZWOLEŃCZA ARMIA	383
7.1. Ukraińska Wyzwoleńcza Armia (Wasyla Iwachowa)	383
7.2. Pierwsze stałe oddziały wojskowe	410
7.2.1. Oddział Hrycia Perehyniaka, ps. „Korobka”, „Dowbeszka”/ Nykona Semeniuka-Żuka, ps. „Jarema”	411
7.2.2. Oddział Adama Rudyka, ps. „Szaula”, „Szawuła”	414
7.2.3. Oddział Leonida (Oleksego) Brysia, ps. „Arkas”, „Ostap”	415
7.2.4. Oddział Mykoły Nowosada, ps. „Hrim”	416
7.2.5. Oddział Iwana Kłymyszyna, ps. „Kruk”	417
7.2.6. Oddział Jewhena Basiuka, ps. „Czornomorec”	420
7.2.7. Oddział Hordija Wrotnowskiego, ps. „Hordijenko”	422
7.2.8. Sprawa istnienia oddziału Serhija Kaczynskiego, ps. „Ostap”	424
7.2.9. Szacunek liczby członków pierwszych oddziałów Ukraińskiej Wyzwoleńczej Armii	426
7.3. Upowski napad 9 lutego 1943 roku na Parośla I	427
7.4. Rekrutacja do UWA	429
7.5. Garnizony UWA/UPA	437
7.5.1. Garnizon „wojskowy” w Wołczaku (tzw. Sicz Świnarzyńska)	437
7.5.1.1. Ośrodek rekrutów w Zawidowie	441
7.5.2. Garnizon wojskowy w Kolkach	443
7.5.3. Garnizon „Antonowce” (Hucisko Piaseczne-Białokrynica)	444
7.6. Tworzenie oddziałów Ukraińskiej Wyzwoleńczej Armii	449
7.6.1. Oddziały „UPA 1-a Grupa”	452
7.6.1.1. Konsolidacja bojówek i oddziałów	455
7.6.1.2. Wysłanie pierwszego oddziału upowskiego na Wschód	461

7.6.1.3. Napad 22 kwietnia 1943 roku na Janową Dolinę	461
7.6.2. Oddziały „Zgrupowania Kołki” i batalion (ochronny) „Oleha”	466
7.6.2.1. Przejście Landdienst Euck do UWA	466
7.6.2.2. Batalion/kureń Mykoły Jakymczuka, ps. „Oleh”	468
7.6.2.3. Zgrupowanie „Kołki” Stepana Kowala	469
7.6.3. Oddziały „Ukraińskiej Powstańczej Grupy Ozero” (UPG Ozero)	471
7.6.4. Kureń Oleksego Hromadiuka, ps. „Holobenko”	476
7.6.5. Oddziały w powiatach włodzimierskim i horochowskim	477
7.6.5.1. Początek organizacji Legionu Azjatyckiego	480
7.6.5.2. Sytuacja w powiecie horochowskim	480
7.6.6. Oddziały na terytorium „Południowej Grupy UPA”	482
7.6.6.1. Sytuacja w powiecie rówieńskim	482
7.6.6.2. Oddziały z powiatu zdołbunowskiego (przejęcie oddziału Jewhena Basiuka przez „Jaroka”)	483
7.6.6.3. Oddziały formowane w powiecie dubieńskim	487
7.7. Pierwszy Krzemieniecki Powstańczy Zagon (PKPZ)	490
7.7.1. Oddziały Pierwszego Krzemienieckiego Powstańczego Zagonu	497
7.7.1.1. Oddziały podobozu Łwa Jaskewicza	497
7.7.1.2. Oddziały podobozu Mykoły Nedzweckiego	502
7.8. Szacunek liczby członków oddziałów UWA	506

ROZDZIAŁ VIII

POLSCY WROGOWIE I UKRAIŃSCY KONKURENCI UPA NA WOŁYNIU W 1943 ROKU

8.1. Czy władze polskiego podziemia tylko śledziły przebieg ludobójstwa? – samoobrony i oddziały AK	511
8.1.1. Samoobrony	511
8.1.1.1. Ośrodek samoobrony Huta Stepańska-Wyrka	514
8.1.1.2. Polska samoobrona w Przebrażu (Przebrodzu)	517
8.1.1.3. Ataki nacjonalistów na samoobronę w Pańskiej Dolinie	529
8.1.1.4. Samoobrona w Zasmykach i walka upowców z Niemcami pod Radowiczami	535
8.1.1.5. Polski ośrodek samoobrony na Zasłuczu	541
8.1.2. Oddziały zbrojne Armii Krajowej	542
8.1.3. Zagadkowe rozmowy i współpraca Polaków z upowcami. Śmierć członków grupy Zygmunta Rumla oraz zagłada oddziału Stanisława Dąbrowskiego	546
8.2. Ukraińscy przeciwnicy i konkurenci UPA na Wołyniu w 1943 roku	550
8.2.1. Ukraińska partyzantka komunistyczna na Wołyniu w 1943 roku	550
8.2.2. Oddział Tymofija Basiuka, ps. „Jaworenko”	554
8.2.3. Oddział Oleksandra Jaceniuka, ps. „Wołyнець”	555
8.2.4. Oddział Arjona Poliszczuka, ps. „Neczaj”	555
8.2.5. Oddział Oleksego Babija, ps. „Arijeć”	556
8.2.6. Niemiecka próba stworzenia oddziałów UNAKOR	557
8.3. <i>Ukrainische 31. Schutzmannschaft der Sicherheitspolizei</i> , tzw. Ukraiński Legion Samoobrony	558